

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/246/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2314210928
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Kráľová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:2314210928.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Michaely Kráľovej a členiek senátu JUDr. Ivany Jahlovej a JUDr. Nadeždy Wallnerovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom: Hodžova 11, Žilina, proti žalovanej: J. C., N. F. XX.XX.XXXX, C. W.: A. - W., o zaplatenie 647,62 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 20. apríla 2017 č. k. 18C/139/2015 - 73, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 20. apríla 2017 č. k. 18C/139/2015 - 73 v napadnutom zamietajúcom výroku zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 20.04.2017 č. k. 18C/139/2015 - 73 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 439,62 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne zo sumy 439,62 € od 10.04.2014 do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovanej súd prvej inštancie náhradu trov konania nepriznal.

2. Súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutkového stavu, v rámci ktorého zistil, že dňa 10.09.2012 uzavreli žalobca a žalovaná úverovú zmluvu. Predmetom úverovej zmluvy bol záväzok žalobcu poskytnúť žalovanej bezúčelový úver vo výške 1.000,- € s tým, že žalovaná sa zaviazala úver splatiť v 36 mesačných anuitných splátkach po 36,75 € splatných vždy 15. deň kalendárneho mesiaca, počnúc dňom 17.09.2012, pri ročnej úrokovej sadzbe 19,9 %, RPMN 27,20 %, priemernej RPMN 46,52 %, popri poplatku za správu úverového účtu 1,99 € mesačne. Celková čiastka, ktorú sa žalovaná zaviazala vrátiť, predstavovala sumu 1.394,64 €. Z výpisu účtu súd prvej inštancie zistil, že žalovaná vyčerpala úver vo výške 1.000,- €. Z výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 18.03.2014 zistil, že žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru a vyzval žalovanú na jednorazovú úhradu celej zostávajúcej sumy úveru vo výške 743,98 € s príslušenstvom, najneskôr do 09.04.2014. Žalobca sa žalobou domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 647,62 € spolu s úrokmi vo výške 49,75 €, sankčnými poplatkami vo výške 4,74 €, úrokom z úveru vo výške 19,90 % ročne z nezaplatennej istiny od 28.04.2014 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatennej istiny a nezaplatených úrokov od 10.04.2014 do zaplatenia, s poplatkami za upomienky vo výške 60,- €. Podaním doručeným súdu dňa 14.03.2017 žalobca doplnil, že žalovaná uhradila do dátumu zosplatnenia sumu 560,38 €, z čoho bola na istinu započítaná suma 352,38 € a na úrok suma 208,- €. Po zosplatnení už žalovaná nevykonala žiadne úhrady.

3. Súd prvej inštancie po právnej stránke vec posúdil podľa § 1 ods. 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2 písm. k), § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, § 517 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení k času zavretia predmetnej zmluvy, podľa Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie vyhodnotil, že predmetná úverová

zmluva spĺňa všetky znaky zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v zmysle § 2 písm. d) v spojení s § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže žalobca poskytol žalovanej úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a zároveň úver bol žalovanej poskytnutý na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Poskytnutý úver je tak úverom spotrebiteľským v zmysle § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie zistil, že uzatvorená zmluva nespĺňa osobitné (sprísnené) náležitosti ustanovené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko neobsahuje údaj o výške, počte a termínoch splátok v rozdelení na istinu, úroky a iné poplatky v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. V zmluve je uvedený iba údaj o počte splátok (36), výške mesačnej splátky (36,75 €), termínoch splátok (15. deň v mesiaci), z ktorého však nie je možné zistiť, akú časť splátky predstavuje samotná istina, úrok a iné poplatky. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že absencia uvedenej náležitosti má v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch za následok, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Keďže mal za preukázané, že žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1.000,- €, pričom žalovaná uhradila žalobcovi splátky v celkovej výške 560,38 €, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi iba rozdiel medzi uvedenými sumami, t.j. sumu 439,62 €, spolu s povinnosťou zaplatiť žalobcovi okrem dlžnej istiny aj úroky z omeškania vo výške uplatnenej žalobcom, a to odo dňa nasledujúceho po dni, do ktorého žalobca žalovanú vyzval na predčasné splatenie úveru vyzval na úhradu dlžnej sumy. Vo zvyšnej časti (o zaplatenie istiny 208,- €, úrokov vo výške 49,75 €, sankčných poplatkov vo výške 4,74 €, úrokov z úveru vo výške 19,90 % ročne zo sumy 647,62 € od 28.04.2014 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 647,62 € a z úrokov 49,75 € od 10.04.2014 do zaplatenia, poplatkov za upomienky vo výške 60,- €) súd prvej inštancie žalobu zamietol. Súd prvej inštancie na margo žalobcom uplatňovaných nárokov poukázal na to, že v skutkovo takmer totožnej právnej veci rovnakého žalobcu rozsudkom Okresného súdu Skalica sp.zn. 5C/178/2014 zo dňa 20.08.2015 bola vyhlásená za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti zmluvná podmienka, podľa ktorej poplatok za správu úverového účtu predstavuje 1,99 € mesačne. K nároku žalobcu na úroky z omeškania z úrokov uviedol, že v predmetnom prípade sa jednalo o spotrebiteľský vzťah medzi žalobcom ako dodávateľom a žalovanou ako spotrebiteľkou a akákoľvek dohoda v tomto zmysle by predstavovala nepripustné odchýlenie sa od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa (§ 54 ods. 1 O.z.) a bola by z toho dôvodu neplatná. Napokon súd prvej inštancie poukázal aj na to, že žalobca si uplatnil úroky aj za čas po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru (19,9 % ročne zo sumy 647,62 € od 28.04.2014 do zaplatenia), čo je rovnako nepripustné, nakoľko niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Súd prvej inštancie na záver vyslovil právny názor, že rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C 42/15 zo dňa 9. novembra 2016 vo veci Home Credit Slovakia, a.s. proti K. A. nie je spôsobilý zmeniť doterajšiu rozhodovaciu prax všeobecných súdov Slovenskej republiky pri posudzovaní otázky (ne)splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľských úveroch podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko je toho názoru, že Súdny dvor Európskej únie vykladá výlučne právo Európskej únie a ako taký nikdy nie je oprávnený poskytovať výklad vnútroštátneho práva, na čo sú oprávnené jedine vnútroštátne súdy.

4. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 ods. 2 CSP, avšak žalovanej, ktorá mala úspech v konaní v rozsahu 56,51%, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, podal žalobca odvolanie. Žalobca súdu prvej inštancie vytýka, že vec nesprávne právne posúdil. Uviedol, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky (VOP), a teda niektoré z náležitostí, ktoré má obsahovať zmluva o spotrebiteľskom úvere, sú v samotnom texte zmluvy a ďalšie sú vo VOP a obchodných podmienkach (OP). Výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky (v súdnej veci 36,75 €). Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť a lehoty a podmienky ich úhrady, vrátane rozpisu každej splátky s uvedeným amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Informáciu, že splácanie spotrebiteľského úveru prebieha formou mesačných anuitných splátok, a že rozdelenie splátok na istinu a úroky úveru obsahuje amortizačná tabuľka, banka klientovi poskytuje už v rámci poskytovania informácií pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Anuita a anuitné splácanie je definované ako pravidelné plynutie pevne stanovených platieb počas určitej špecifikovanej doby. Anuitná splátka zostáva počas celej doby

splácania rovnaká. Skladá sa zo splátky istiny a splátky úroku. Výška anuitnej splátky sa nemení. Plynule sa mení výška a pomer istiny a úroku. Z uvedeného vyplýva, že na začiatku úverového vzťahu najväčší podiel celej splátky bude tvoriť úrok, a naopak na konci bude najväčší podiel splátky predstavovať istina, čiže každou ďalšou splátkou sa splácaný úrok znižuje a splácaná istina sa zvyšuje. Výška, počet a termíny splátok poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejme už v čase uzatvorenia zmluvy, sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Ostatné poplatky a ich výška sú uvedené v sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou VOP, a tým aj súčasťou zmluvy. Z povahy jednotlivých poplatkov vyplýva, že nie je možné vopred stanoviť počet, koľkokrát bude klient daný poplatok povinný zaplatiť, pretože uvedené bude závisieť od toho, koľkokrát danú službu banky využije. Zároveň termín splatnosti poplatku vyplýva zo zásad spoplatňovania, ktoré sú súčasťou sadzobníka, a ktoré stanovujú, kedy je ktorý poplatok splatný. Prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia zmluva neuvádza, nakoľko na základe zmluvy o pôžičke nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami. Žalobca poukazuje na rozsudok Európskeho súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s., proti K. A., v zmysle ktorého článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica“) v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Z uvedeného vyplýva, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch nemusia byť nevyhnutne uvedené v samotnom texte úverovej zmluvy, ale časť z nich môže byť obsiahnutá aj v obchodných podmienkach (ďalej aj ako „VOP“) alebo sadzobníku, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Článok 10 ods. 2 písm. h) a písm. i) smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Povinnou náležitosťou úverovej zmluvy teda nie je podrobný rozpis výšky, počtu a termínov každej zo splátok na časť pripadajúcu na istinu, úroky a iné poplatky, a zároveň, štát ani nemôže zákonom upraviť povinnosť pre veriteľov takýto presný rozpis v zmluve uvádzať. Žalobca má za to, že zmluva o úvere obsahuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., a teda nie je možné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť považuje žalobca za neprimeranú sankciu, nakoľko dané náležitosti nie sú nevyhnutné pre spotrebiteľa na to, aby dokázal posúdiť rozsah svojho záväzku. Žalobca v odvolaní poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove, č. k. 12Co/149/2016 - 60 zo dňa 15.2.2017 a na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 6Co/68/2017 - 46 zo dňa 28.2.2017, z obsahu ktorých vyplýva, že rovnaké závery súdu prvej inštancie v obdobných veciach neboli správne v určení, že úver mal byť bezúročný a bez poplatkov. Žalobca zdôraznil, že zo zmluvy je zrozumiteľne jasné, že splátka vo výške 36,75 € pozostáva z úroku 19,90 % ročne, a že zvyšok tvorí istina. Žalovaná dobrovoľne vstúpila do zmluvného vzťahu so žalobcom a podpísala zmluvu, z ktorej vyplývalo, čo má žalobcovi vrátiť (celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť), kedy má tak urobiť (splatnosť splátky), v akej výške (splatnosť mesačnej splátky) a ako dlho má tak robiť (splatnosť úveru). Z uvedených dôvodov žalobca odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku zmenil tak, že žalobe vyhovie v plnom rozsahu.

6. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

7. Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP). Vec prejednal bez nariadenia pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť respektíve zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá nie je vecne správne a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 389 ods.1 písm. c) CSP).

8. V súdnej veci sa žalobca domáhal proti žalovanej zaplattenia 1.) úverovej istiny vo výške 647,62 €, 2.) nezaplattených úverových úrokov 49,75 € 3.) nezaplattených sankčných poplatkov vo výške 4,74 €, 4) úverového úroku vo výške 19,9% p.a. z nezaplattenej istiny od 28.04.2014 do zaplattenia, 5)

úroku z omeškania 8 % ročne z nezaplatenej úverovej istiny a nezaplatených úrokov od 10.04.2014 do zaplatenia, a 6) poplatkov za upomienky 60,- €.

9. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom priznal žalobcovi nárok na zaplatenie istiny 439,62 € spolu s úrokom z omeškania 8 % ročne zo sumy 439,62 € od 10.04.2014 do zaplatenia.

10. V danom konaní nebolo sporným, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že obsahuje výšku úverového úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok. Sporným bolo to, či predmetná úverová zmluva obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ako obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 odsek 2 písmeno l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

11. Odvolací súd zdôrazňuje, že anuitná splátka je rovnomerná splátka úveru zahŕňajúca splácanie príslušnej časti istiny i úroku mesačne, vždy v termíne splatnosti uvedenom v zmluve. Splácanie anuitným spôsobom (formou konštantnej anuity) znamená, že úver je splácaný v pravidelných mesačných splátkach. Výška každej splátky úveru (anuita) je rovnaká (s výnimkou poslednej splátky) a skladá sa z časti splátky istiny úveru (amortizácia úveru) a časti pripadajúcej na platbu riadnych úrokov z úveru. Pomer istiny a riadnych úrokov z úveru sa v priebehu splácania úveru mení. Poslednou splátkou úveru sa splatí zostatok úveru aj so zvyšným príslušenstvom. Anuitnou splátkou sa teda v danom prípade rozumie splátka, ktorá má rovnakú (nemennú) výšku počas celej doby platnosti úveru; v závislosti od splácania (priebehu amortizácie) úveru sa však mení vnútorná skladba anuitnej splátky (klesá v nej podiel úrokov a zvyšuje sa podiel istiny).

12. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“) zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

13. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. i) Smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou, právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. V tomto ustanovení Smernica vysvetľuje, že amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, lehoty a podmienky ich úhrady; amortizačná tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere. Článok 10 ods. 3 Smernice k tomu dodáva, že v prípade uplatnenia článku 10 ods. 2 písm. i) Smernice veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

14. Európsky súdny dvor v rozsudku z 9.11.2016 vo veci C 42/15 Home Credit Slovakia, a.s., proti K. A. (ďalej len Rozsudok) konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50 Rozsudku), článok 10 ods. 2 písm. h) stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom, s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52 Rozsudku). Z článku 10 ods. 2 písm. i) Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku); pričom Smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto Smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky

bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 Rozsudku).

15. Podľa § 9 ods. 2 písmeno k) , l) zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (písmeno k). Právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (písmeno l/).

16. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 odsek 1.

17. V úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. je uvedené, že predložený návrh zákona „je svojím obsahom úplnou transpozíciou Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/ EHS do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva“. V závere všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. sa konštatuje, že predkladaným zákonom je Smernica transponovaná do slovenského právneho poriadku v plnom rozsahu.

18. V dôvodovej správe k § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. je zdôraznený zásadný význam ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má mať dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (v zmluve musí byť zrozumiteľne uvedené, aká je celková výška a mena poskytnutého spotrebiteľského úveru, prípadne strop, do ktorého spotrebiteľ môže opakovane čerpať finančné prostriedky). Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

19. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný Smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu Smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia Smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná, a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok Smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok Smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným Smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (pozri rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/07, bod 110).

20. Rozsudok Európskeho súdneho dvora konštatoval, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa, a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok 10 ods. 2 písm. h/ Smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere ... musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., bolo

transponovať Smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k), neskôr l) zákona č. 129/2010 Z. z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice.

21. V rozsudku sp. zn. 3Cdo/146/2017 <<http://merit.slv.cz/3Cdo/146/2017>> zo dňa 22.2.2018 v obdobnej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd eurokonformným výkladom dospel k záveru, že predmetné ustanovenie § 9 odsek 2 písmeno k/ zákona č. 129/2010 Z.z. je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129 /2010 Z. z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov nie je potrebné uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenal, že aj v zmysle Rozsudku Európskeho súdneho dvora zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.

22. Odvolací súd v predmetnej veci poukazuje na to, že právo žalovanej vyžiadať si bezplatne výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky je dané ustanovením § 9 odsek 2 písmeno l/ zákona č. 129/2010 Z. z. a malo by byť explicitne vyjadrené aj v úverovej zmluve. K tomu však treba uviesť to, že absencia tejto náležitosti v zmluve o spotrebiteľskom úvere nemá za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru, ako to vyplýva z ustanovenia § 11 odsek 1 písmeno a/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení platnom k času uzavretia zmluvy.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd, po skonštatovaní, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení otázky splnenia náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcej z ustanovenia § 9 odsek 2 písmeno k) zákona č. 129/2010 Z. z., ktorá je podkladom pre záver o tom, či prejednávany úver je alebo nie je bezúročný a bez poplatkov, postupom podľa § 389 odsek 1 písmeno c/ a podľa § 391 odsek 1 CSP vo výroku, ktorým zamietol žalobu v časti presahujúcej istiny vo výške 208,- € nezaplatených úverových úrokov 49,75 € nezaplatených sankčných poplatkov vo výške 4,74 €, úverového úroku vo výške 19,9% p.a. z nezaplatennej istiny od 28.04.2014 do zaplatenia, úroku z omeškania 8 % ročne z nezaplatennej úverovej istiny a nezaplatených úrokov od 10.04.2014 do zaplatenia, a z poplatkov za upomienky 60,- € zrušil, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V ďalšom konaní sa súd prvej inštancie bude v právoplatne neskončenej časti daného sporu zaoberať vecnou aj právnu správnosťou a opodstatnenosťou žalobcom uplatnených nárokov vo vzťahu k časti zamietnutej istiny, k úrokom a poplatkom, ktoré nepodrobil prieskumu právnej dôvodnosti, z pohľadu výsledkov dokazovania.

24. Pokiaľ ide o časť zamietnutej istiny vo výške 208,- € odvolací súd udáva, že súd prvej inštancie vo vzťahu k istine realizoval nesprávny výpočet, nakoľko od dlžnej sumy úveru odpočítal uhradené splátky (obsahujúce tak úrok, ako aj istinu) t.j. $1.000,- € - 560,38 € = 439,62 €$ a uvedenú sumu priznal ako dlžnú istinu. Uvedený výpočet však nekorešponduje podmienkam zmluvy o úvere, nakoľko ide o anuitné splátky, pre ktoré je charakteristické, že majú rovnakú (nemennú) výšku počas celej doby platnosti úveru; v závislosti od splácania (pribehu amortizácie) úveru sa však mení vnútorná skladba anuitnej splátky (klesá v nej podiel úrokov a zvyšuje sa podiel istiny), čo v podstate podľa predloženej tabuľky zo strany žalobcu znamená, že žalovaná zaplatila na istine sumu vo výške 352,38 € (nie sumu 560,38 €) a na úrokoch zaplatila sumu vo výške 208,- €. Na základe uvedeného potom s poukazom na právny názor odvolacieho súdu podporený na rozhodnutí NS SR pod sp.zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018 musí súd prvej inštancie tieto skutočnosti v novom rozhodnutí do zamietajúcej istiny t.j. do sumy 208,- € zohľadniť.

25. Odvolací súd upriamuje pozornosť súdu prvej inštancie aj na to, že v žalobe žalobcu absentuje vo vzťahu k nároku na nezaplatené úroky vyčíslené pevnou sumou vo výške 49,75 € výpočet tohto úroku z omeškania, (nie je zrejmé od kedy do kedy žalobca tento úrok z omeškania vyčíslený

pevnou sumou počíta, absentuje aj percentuálne uvedenie výšky úroku), pričom súd prvej inštancie k odstráneniu tohto nedostatku žaloby nepristúpil. Rovnako zo žaloby nie je zrejmé, z čoho sú tvorené nezaplatené sankčné poplatky vo výške 4,74 €, a taktiež na základe čoho žalobca uplatňuje poplatky za upomienky vo výške 60,- €. Inak povedané, individualizácia týchto nárokov tak, aby bolo zrejmé, na základe čoho sú uplatnené v rámci podanej žaloby zo strany žalobcu absentuje. Na základe uvedeného bude povinnosťou súdu prvej inštancie uvedené nedostatky žaloby odstrániť.

26. Z obsahu napadnutého rozsudku (bod 13 odôvodnenia) vyplýva, že žalobcom uplatnený nárok na úrok z úveru vo výške 19,9 % ročne zo sumy 647,62 € od 28.04.2014 do zaplataenia bol zamietnutý zo strany súdu prvej inštancie nielen z dôvodu, že predmetný úver považoval za úver bezúročný a bez poplatkov, ale aj z dôvodu, že úroky z úveru na čas po zosplatnení istiny t.j. na čas po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobcovi nepatria s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015. V tejto súvislosti odvolací súd má za to, že názor súdu prvej inštancie vyjadrený v jeho rozhodnutí v tom smere, že žalobca nemá nárok na úrok z úveru po zosplatnení istiny je správny, avšak v rámci odôvodnenia rozsudku absentuje právne zdôvodnenie uvedenej argumentácie. V tejto súvislosti odvolací súd dáva súdu prvej inštancie do pozornosti ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka, § 578 Občianskeho zákonníka, ako aj § 517 a § 519 Občianskeho zákonníka. V závere odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie jeho názor ohľadom nároku na úrok z úveru po predčasnom zosplatnení istiny. Odvolací súd má za to, že zosplatnením celej sumy veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Nastupuje tak stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru), prípadne použitie sankčných prostriedkov. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku (predčasná splatnosť úveru) a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Na základe uvedeného bude úlohou súdu prvej inštancie rozsudok aj v tejto časti t.j. v časti o zaplataenie úroku z úveru vo výške 19,9 % ročne zo sumy 647,62 € od 28.04.2014 do zaplataenia právne a vecne odôvodniť tak, aby mohol byť v prípade podaného odvolania predmetom prieskumu na odvolacom súdu aj z hľadiska právneho posúdenia veci. Na všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie, pričom pri rozhodovaní bude súd prvej inštancie viazaný vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 389 ods. 1 písm. c) CSP a § 391 ods. 2, 3 CSP).

27. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne zároveň aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 odsek 1 CSP).

28. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011, § 393 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 CSP).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).